

LIETUVI KATALIK MOKSLO AKADEMIJA

KUN. A. LIUIMA, S. J.

MOKSL IR K RYBA

Atspaudas

iš

L. K. M. Akademijos *Suvažiavimo Darb* VI t.

451-459 psl.

Roma 1969

MOKSL IR KRYB ...

Ekscelecija, Monsinjorai, Garbingieji Svečiai, Mielieji
Brangūs Akademikai

Mielieji maloni tenka man, kaip Akademijos pirmininkui, pareiga tarti žodį Šeštojo Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos narių suvažiavimo darbui pradžioje. Nuoširdžiai sveikinu visus šito garbingo susibūrimo dalyvius. Džiaugsmas ir dkingumas Dievui pripildo sielą, matant didelį pritarimą nederšiai pradėtam dideliame užsimejimo darbe, teikiameiam nuostabiame viliojime.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimai yra tik lyg meteorinis prošvaistymas, monotoniškame, pilkame kasdieniame mokslininko darbe. Šios prošvaistymas, tarp daugelio kitų, yra dar vienas giliai džiuginantis lietuviškosios dvasios gyvastingumo galimas pasireiškimas. Išguita iš tūlyno, atgimusi Romoje, Akademija, palyginti, smarkiai auga ir stiprėja pasaulio lietuvių tarpe, pasidarydama tarptautine ar bent tarpvalstybine. Vargiai galio Akademijos kūrėjai pramatyti, o pasakiusiam tikėti, kad netolimoje ateityje Akademijos suvažiavimai vyks pasaulio didmiesuose, garsiose sostinėse, pačiuose kultūros centruose; kad tie suvažiavimų dalyviai bus gausesni ir gal aukštesni kvalifikacijų, negu tie, kurie. Nėderšis tremtinis, pradėjusi suvažiavimų tradiciją užsienyje, Dievo laiminama, Akademija turio entuziazmą sukūlus suvažiavimą Chicagoje, nemažiau reikšmingas, tikiuosi, bus šis pradėdamas suvažiavimas pasaulio didmiestyje, New Yorke. Dėl šio suvažiavimo jau varžosi Vokietija ir Kanada*.

Ne tušiam pasididžiavimui tai sakau, bet norėdamas pabrėžti du svarbius dalykus. Pirmasis liečia praėjusią, antrasis ateitį. Sunkiai vertinami nuopelnai Akademijos steigimo iniciatorių: prel. Aleksandro Dambrausko, vysk. Pranciškaus Bučio, prof. Stasio Šalkauskio, arkiv. Juozapo Skvirecko ir daugelio daugelio kitų, kaip

* Minimas suvažiavimas, VII iš eilės, vyko Romuvoje (Hüttenfeld b. Lampertheim, Vokietijoje), Vasario 16 gimnazijos patalpose, 1967 metų rugpjūčio 23-27 dienomis. VIII suvažiavimas vyks 1970 metais, rugsėjo 1-6 dienomis Toronte.

didžiojo Akademijos mecenato Amerikos Lietuvi Katalik Federacijos, kuri nuo pat Akademijos sik rimo galino j išaukl ti didel mokslinink kadr ; nuopelnai suvažiavim organizatoriaus Lietuvoje, prof. Juozo Ereto ir v l daugelio daugelio kit , kurie savo moksliniu ir organizaciniu darbu yra prisid j prie Akademijos išaugimo. Dideli nuopelnai Akademijos atgaivinimo tremtyje kv p jo ir nenuilstan io skatintojo, tuometinio m s ministro Paryžiaus pasiuntinyb je, dr. Stasio Ba kio, atgimusios Akademijos mecenat Didž. Gerb. prel. Pranciškaus Juro, Didž. Gerb. klebono Juozapo Karaliaus ir šio suvažiavimo glob jo Didž. Gerb. dr. Juozo Kazicko, vis šio suvažiavimo organizatori , geradari paskaitinink , pasišventusi bendrai veiklai darbininku. Tai yra dideli m s kult riniai laim jimai vairiose srityse. Tikrai pelnytai galime mes visi didžiuotis ir nuoširdžiai dži gauti, ypaiai, kad prie m s džiaugsmo prisideda ir Šventojo T vo palaiminimas.

Šita pa ia žvilgsnio praeit proga teb na leista nors kelet žodži tarti apie paskutini met Akademijos veikl . Apie Akademijos id j , jos charakter , darbus, personal galima pasiskaityti kun. prof. Stasio Ylos studij *Lietuvi Katalik mokslo Akademija*¹, o apie paskutini met Akademijos veikl kun. Rapalo Krasausko pranešim *Lietuvi Katalik Mokslo Akademijos veikimo ir darb apžvalga*^{1 2}. Visa tai aplenkiu. Vien tik fakt noriu dabar sumin ti : Chicagos suvažiavimo pasisekimo karštyje, Akademijos vicepirmininkas prof. Zenonas Ivinskis labai teisingai pranašavo : « Akademia neviris gyvenimuota sen pensinink archyvine staiga, bet ji eis su gyvenimu ir ims tek ti gyvo k rybinio bei mokslinio darbo srove»³. Jo pranašyst patvirtino pati tikrov : Akademia br sta, bet ne sensta, o gyvena, saky iau, nesibaigian ia jaunyste ! Atgaivinus jos veikl tremtyje, jos nari buvo tik arti 60. Visi senosios kartos. Dabar j yra 172. Vien tiktai per vienerius paskutiniuosius metus sijung 40 jaunosios kartos mokslinink , žymioje dalyje vairi universitet profesori ar dirban i valstybiniuose tyrim institutuose.

Šita proga miela man pristatyti ir pasveikinti tris naujus narius mokslininkus : prof. dr. Adolf Damuš , dr. Juoz Girni ir prof. dr. Alfred Senn , pirmosios centro valdybos nar Lietuvoje. Gaila, kad Akademijos nariai nepasinaudojo savo teise, nepasi l daugiau narius mokslininkus. Bekalbant apie narius, tenka su-

¹ L.K.M. Akademijos *Suvažiavimo Darbai*, V t., Roma 1964, 3-28 psl.

² L.K.M. Akademijos *Metraščių*, I t., Roma 1965, 329-342 psl.

³ L.K.M. Akademijos *Suvažiavimo Darbai*, V t., Roma 1964, 605 psl.

min ti, kad po paskutinio suvažiavimo Chicagoje, trys jos nariai yra laim j piln atbaigim amžinyb je, b tent : dr. Juozas Leimonas, mir s 1963.V.4 d., prof. dr. Steponas Kolupaila, mir s 1964.IV.9 d. ir prel. prof. dr. Kazimieras Šaulys, mir s 1964.V.9 d. J mokslin s veiklos apžvalga bus duota Akademijos *Metraštyje*, o paskutin šito suvažiavimo dien , pirmadien , 9 val. prel. Juras atlaikys už juos ir kitus, anks iau mirusius Akademijos narius gedulingas šv. Mišias. Visus narius ir sve ius maloniai kvie iu dalyvauti pamaldose ir pagerbti mirusi j atminim .

Sumin tina taip pat, kad po paskutinio suvažiavimo Chicagoje 1961 metais, sik r nauji Akademijos židiniai New Yorke, Naujojoj Anglijoj, Detroite, Montrealy. Eina pasitarimai d l židini steigimo Philadelphijoje, Toronte, Washingtone, Vokietijoje, Clevelande ir kitur. Didel s reikšm s yra baigiamas organizuoti Lietuvi Studij Institutas Romoje (Lietuvos istorijos ir Religin s kult ros Institutas) ir prie jo jau veiki s Dokumentacin s medžiagos apie religin pad t Lietuvoje archyvas. Min tinas ypatingai judrus istorijos sekcijos, Chicagos ir Naujosios Anglijos židini veikimas. Šis pastarasis geguž s 31 dien sušauk vienos dienos pirm j vieš židinio suvažiavim su trimis paskaitomis, kuriose dalyvavo virš 30 asmen .

Nuo praeities, nuo laim jim žvilsgnis krypsta ateit . Su pagrindu mes didžiuojam s Daukantu, Valan ium, Basanavi ium, Kudirka, Dambrausku, Šalkauskiu ir daugeliu kit . Bet nepakanka didžiuotis. Mums reikia naujo Kudirkos, naujo Dovydai io, Šalkauskio, naujo Paltaroko, Valan iaus, naujo Daukšos, naujo Merkelio Giedrai io. Ir aš neabejoju, — mes j turime.

Didysis m s kult rinis laim jimas, kur k tik sumin jau, kartu darosi ir nauju, dar didesniu uždaviniu. Akademij nor ta sunaikinti, bet štai, visi pasaulio mokslo šaltiniai pilnumoje jai atsiveria ir yra, taip sakant, po ranka. Mes galime smarkiai praturt ti dvasioje arba, atmet galimybes, sumenk ti ir subli kšti šio dvasinio turto akivaizdoje. Mes galime arba tik naudotis civilizacijos blizgu iais bei jos dovanomis ir nesulaikomai smukti, arba kurti, dvasiškai augti ir br sti. Neišsakomai didingos galimyb s suteiktos m s tautai ne tik pasisavinti vis pasaulin kult r aukš iausiame laipsnyje pa iuose jos šaltiniuose, bet ir savuoju paj giu našu prisid ti prie pasaulin s kult ros suklest - jimo, žmonijos dvasinio atgimimo.

Gyvenimas ir mirtis, betariant *Deuteronomo*⁴ žodžiais, yra

⁴ « Apsvarstyk, kad šiandien sta iau prieš tavo akis gyvenim ir gerum , o iš kitos pus s mirt ir piktum , kad myl tumei Viešpat , tavo Diev , vaikš-

pad ti prieš m s akis. Prieš m s tautos ir prieš kiekvieno iš m s asmeniškai. Nuo m s apsisprendim ir poelgi priklausys m s ir m s tautos ateitis. Laim jimas tikras. Reikia tik ryžtingumo, reikia veržlumo, dr sos !

Gyvename pasaulin s kriz s ar, gal tiksliau pasakius, pasaulin s evoliucijos neuralginiuose centruose. Gyvename per jimo laikotarpi iš vienos eros kit ⁵.

Mano nuomone, skirtumas tarp besibaigian io ir ateinan io laikotarpio bus daug didesnis, negu tarp viduramži ir renesanso. Atrodo, kad ateina laikas, kada bus galima dar žem je pritaikyti *Aprėškimo* žodžius : *Ecce omnia facio nova* — « Štai aš darau visa nauja » ⁶.

Visi sutinka, kad daug kas nesugr žinamai eina prie galo, ko n jokiomis pastangomis nebe stengsi sulaikyti, ir kažkas ateina, formuojasi naujo, ko nepaj gsi išvengti. Ta iau visi sutinka, kad šitas persilaužimas vyksta. Ir jis daug didesnis, gilesnis, negu kad b t galima ji dabar išsakyti. Ir tai vyksta ne tik technikoje, moksle, bet visose gyvenimo srityse ; palie ia ne tik vien klas ar taut , kaip pranc z revoliucija, bet vis žmonij , pla iau ir giliau net negu raudonasis komunizmas. Tokia visuotin , tokia gili yra ši kriz , ši evoliucija.

Dar negalima gerai charakterizuoti ir aptarti busimojo laikotarpio, kuris vietoje planetarinio, — po nelaukto mokslinink si-skverbimo mikrokosm ir makrokosm , — bus pilna prasme kosminis, paženklintas ypatingu technikos sigal jimu. Neretas net dr sta nauj j laikotarp charakterizuoti, kaip technikos ir materializmo pergals laikotarp . Ta iau, neži rint viso to, yra dar ir kit ženkl ir davini , kurie akylam steb tojui padeda spr sti apie naujosios evoliucijos linkm , kuri galima charakterizuoti, kaip

iotumei jo keliais ir laikytumei jo paliepipimus, status ir nutarimus, kad b tumei gyvas, ir kad jis daugint tave ir tave palaimint žem je, kurios paveld ti eini. O jei tavo širdis nukryps ir nenor s klausyti, bet apgautas paklydimi garbinsi svetimus dievus ir jiems tarnausi, skelbiu tau šiandien iš anksto, kad ž si... Šaukiu šiandien liudytojais dang ir žem , kad sta iau prieš jus gyvenim ir mirt , palaiminim ir prakeikim . Pasirink tat gyvenim , kad ir tu b tum gyvas ir tavo palikuonys ir myl tumei Viešpat , tavo Diev , ir klausytumei jo balso ir jo laikytumeis (nes jis yra tavo gyvenimas ir tavo dien ilgumas), kad gyventumei žem je, dėliai kurios Viešpats prisiek tavo t vams Abraomui, Isaokui ir Jok bui, kad j jiems duosi s » (*Pakartoto statymo*knyga 30,15-20 ; plg. *Eccl*15,18).

⁵ Pla iau ši tem yra nagrin j s inž. Jonas Rugis studijoje *Ar atom tyrin jimai prad jo nauj er* ? (Žr. L.K.M. Akademijos *Suvažiavimo Darba* V t., Roma 1964, 339-357 psl.).

⁶ *Aprėškimas*21,5.

kov už žmogaus kilnum (*dignitas*) ir už teisingumo gyvendinim *. Išsiilgimas šit vertybi yra visuotinis. Tad ir busimasis laikotarpis, jeigu ir nebus žmogaus kilnumo (*dignitas*) realizavimo laikotarpis tikrai nebus n technikos ir materializmo laikotarpis, bet, blogiausiai atveju, bus aršios kovos, — kovos tarp slibino ir moterišk s ⁷, — kovos tarp materializmo ir dvasios.

Istorija n ra akla. Ne aklas likimas ar b tinyb lemia ateit , bet pats žmogus, Dievo pavestas, kuria j ir tuo pa iu istorij . Istorinis vyksmas yra ne kas kita, kaip ano, dar Rojuje gauto, sakymo užvaldyti žem vykdytas ⁸. Tai ne kas kita, kaip Dievo prad tosios k rybos t sinys iki visiško atbaigimo, iki naujo dangaus ir naujos žem s, naujosios Jeruzal s ⁹. Ir štai, dabar esame mes akivaizdoje šio stipraus, gal dar niekad tiek stipriai nepasireiškusio visos žmonijos išsiilgimo tikrojo žmogaus kilnumo, kuris

* T pa i minti pabr žia ir Vatikano II Visuotinis Susirinkimas, tarp kit sieki atpažindamas visuotin ir gil žmogiškojo kilnumo išsiilgim : « Sub omnibus autem ištis exigentiis latet profundior et universalior appetitio: personae scilicet atque coetus pienam atque liberam vitam, homine dignam, sitiunt omnia quae hodiernus mundus eis tam abundanter praebere potest proprio servitio subicientes » (Pastoralin konstitueja *Gaudium et Spes*, 9 nr., žr. *Acta Apostolicae Sedis*, 58 (1966), 1031 psl. ; lietuvišk vertim žr. Bostono (1967) leidinio 176 psl. arba Vilniaus (1968) — 126 psl.). Iš šio didesnio žmogaus kilnumo išsiilgimo pripažinimo kyla ir kiti asmen lie i reikalavimai: « Ex vividiore humanae dignitatis conscientia exoritur, in variis mundi regionibus, studium ordinem politicum-iuridicum instaurandi, in quo personae iura in vita publica melius protegantur, ut sunt iura libere sese coadunandi, consociandi, proprias opiniones exprimendi ac religionem privatim publiceque profitendi. Tutamen enim personae iurium condicio necessaria est ut cives, sive singuli sive consociati, in rei publicae vita et moderamine actuose participare possint » (Ten pat, 73 nr., 1095 psl. ; lietuvišk vertim žr. Botono leidinio 254 psl. arba Vilniaus — 182 psl.). Palygink taip pat *Gaudium et Spes*, 41 nr., žr. *Acta Apostolicae Sedis*, 58 (1966), 1059-1060 psl.; lietuvišk vertim žr. Bostono leidinio 210-211 psl. arba Vilniaus — 151-152 psl.

⁷ *Aprėiškimas* 12-13 ir 19-21 skyriai.

⁸ « Ir Dievas juodu palaimino ir tar : Veiskit s, ir dauginkit s, ir pripildykite žem , ir j pavergkite, ir viešpataukite j ros žuvims, ir dangaus paukšiams, ir visiems gyvuliams, kurie kruta ant žem s » (*Pradžios* knyga 1,28).

⁹ « Tuomet aš ma iau nauj dang ir nauj žem ; nes pirmasis dangus ir pirmoji žem nu jo, ir j ros jau nebebuvo. Aš, Jonas, ma iau švent j miest , nauj j Jeruzal , nužengian i iš dangaus nuo Dievo, pasirengusi , kaip sužieduotin , papuošt savo sužieduotiniui. Aš gird jau didel bals iš sosto tariant : Štai Dievo padangt su žmon mis, ir jis gyvens su jais ; jie bus jo tauta, ir pats Dievas bus su jais j Dievas. Dievas nušluostys nuo j aki kiekvien ašar ; mirties daugiau nebebus, nei dejavimo, nei šauksmo, nei skausmo nebebus daugiau ; nes kas buvo pirma, išnyko. Tuomet s dintis soste tar : Štai aš darau visa nauja » (*Aprėiškimas* 21,1-5 ; pgl. *Aprėiškimo* vis 21 ir 22 skyri).

buvo aptemdytas praeityje ir dar labiau temdomas dabar. Šitas žmogaus kilnumo išsiilgimas yra ne kas kita, kaip dar vienas dingas ir reikšmingas žingsnis Dievo plan realizavime*.

B t vaikiškai naivu pasišauti pakreipti istorijos eig ar save paskelbti vadais. Ta iau, iš antros pus s, b t nepateisina- mas ir nedovanotinas apsilaidimas, ištižimas ir didel atsakomyb visiškai atsisakyti šios pareigos, žem užkasti gautus ypatingus talentus, nes kaip tik šio klausimo sprendimui, šio uždavinio vyk- dymui esame Apvaizdos išrinkti, pašaukti, paruošti, apdovanoti. Tai kiekvieno m s asmeninis pašaukimas, o ypatingai kiekvienos institucijos, kaip kult rin s staigos, tad juo labiau Akademijos, nes joje, turin ioje graži tradicij , labiau negu kitoje instituci- joje telkiasi k rybingiausios j gos.

Ir niekas tenedr sta, jeigu taip galima išsireikšti, daliniais sprendimais «lopyti » pasaulio vyki eigos, ar m ginti istorijos vyki rat pasukti atgal. Tai reikšt savo pareig išdavim , paneigim iš Apvaizdos gautojo uždavinio, tai reikšt prieštaravim pa iam Dievui-K r jui jo k rybinuose planuose. Tokie bus gyvenimo nušluoti. Nieko n ra pas Diev pasenusio ; visa jis daro nauja. Nieko jis nekuria serijomis, juo labiau siel , kurias indi- vidualiai, su meile išugdo asmenyb mis, kad, jas sudievin s, pada- ryt savo dievyb s dalininkes, save panašias : *sigillatim fecit corda eorum*, sako Psalmistas¹⁰.

Kadangi, kaip min jau, pasaulio k rimas, tiksliau sakant jo atbaigimas, tebevyksta, tik jau nebe akilai per betarp , visagal Dievo tart žod «teatsiranda », bet per žmogaus k rybišk pasi- reiškim , labai svarbu perprasti ir persiimti tiesa, kad šis pasaulio k rimas, jo užvaldymas, sudvasinimas ir visiškas atbaigimas ne- vyksta pagal atskir žmoni užma ias, bet pagal Dievo Apvaiz- dos amžinuosius planus. Niekas neturi didesn ideal , niekas n ra platesni , pažangesni paži r , didesn s tolerancijos kaip Dievas, nieko n ra atviresnio pažangai, nieko k rybingesnio, kaip jo turimieji su pasauliu ir visa žmonija planai. Pas Diev visa yra nauja, k ry- binga, šviežia patekan ios saul s spindulio, atsispind jusio rasos lašelyje, šviežumu. Š k rybingumo, tiesos, naujumo, atbaigimo bei tobulumo troškim neišdildomai ir efektingai Dievas dieg kiekvienon sielon. Ir tai daugiau ar mažiau kur iai ar iškalbingai

* II Vatikano Visuotinis Susirinkimas tai vadina naujuoju humanizmu, kuriame atskiras žmogus yra sis monin s es s atsakingas prieš savo broli ir istorij : *Gaudium et Spes*, 55 nr., žr. *Acta Apostolicae Sedis*, 58 (1966), 1076 psl., lietuvišk vertim žr. Bostono (1967) leidinio 231 psl. arba Vilniaus (1968) — 166 psl.

¹⁰ *Psalms* 32,15.

pasireiškia kiekvienoje sieloje be išimties. Savaime aišku, kad Dievo turimieji planai žmogaus neriboja, jo nesumenkina, nevaržo, bet kaip tik jį išaukština. Galina žmogus ne tik dalyvauti dieviškios k rybos atbaigime, bet ir paioje jo prigimtyje¹¹.

Labai tad svarbu peržvelgti ir suprasti Dievo minti, jo planus. Taiau Dievas gyvena neprieinamoje šviesoje^{11 12}, ir jo keliai ne m s keliai, jo mintys ne m s mintys¹³, taip kad galime sakyti — teisintis, kad jo planai mums yra nežinomi. Nors, tiesa, Dievo planai yra paslaptis, taiau bent pagrindiniuose bruožuose jis jau mums apreišk juos : pasaulio atbaigimas žmogaus k ryba¹⁴, o žmogaus sudievinimas per dalyvavimą Dievo prigimtyje¹⁵. Palieka nežinomi tikslai Dievo keliai ir metodai atskiruose laikotarpiuose, konkreios formos, pati jo taktika. Bet ir tatau daugiau ar mažiau galima išskaityti iš paioes esamos konkreios tikrovos*. J stebdami, galime atpažinti bent artimesn s ateities kryptį, ir tada k rybingai sujungti šit žmonijos uždavinį realizavimui, kad neb tume vyki eigos stabdžiai, arba tik paio istorijos vyki stumiami, lyg neprotingos b tybs, bet priešingai, patys tuos vykius apspr stume ir tuo atbaigtume save, lyg Claudel aprašytasis anas žavi j viduramžio katedr statytojas-architektas, kuris visas katedras palaik nieku, palygin s su ta, kuri jis, anas bestatydamas, pastat savo sieloje — sukurdamas pat save.

Pirmasis Akademijos vis sekcij , o ypatingai teologijos, filosofijos, sociologijos uždavinys, yra glaudžiamame bendradarbiavime išskaityti š Dievo plan m s laikams, sukurti atitinkamas dvasinio ir kult rinio gyvenimo formas. Tai didelis uždavinys ir platus darbo laukas, bet ir laim jimas užtikrintas, nes darbas, kur esame pašaukti, yra Dievo-K r jo plan vykdymas. Jo palaima lyd s visas

* Antrasis Vatikano Visuotinis Susirinkimas irgi nurodo t pati keli : « Populus Dei, fide motus, qua crediti se a Spiritu Domini duci qui replet orbem terranno, in eventibus, exigentiis atque optatis, quorum una cum ceteris nostrae aetatis hominibus partem habet, quatenam in illis sint vera signa praesentiae vel consilii Dei, discernere satagit » (*Gaudium et Spes*, 11 nr. žr. *Acta Apostolicae Sedis*, 58 (1966) ; lietuvišk vertim žr. Bostono (1967) leidinio 178 psl. arba Vilniaus (1968) — 128 psl.).

¹¹ 2 *Petro* 1,4.

¹² 1 *Timotiejui* 6,16.

¹³ « Mano mintys ne j s mintys, ir mano keliai ne j s keliai, sako Viešpats. Nes kaip dangus aukštai nuo žem s, taip aukštesni mano keliai už j s kelius, ir mano mintys už j s mintis » (*Isaijas* 55,8-9 ; ir *Rom nam*s 11,33-34) : « O, Dievo turt , išimties ir žinojimo gilybe, kaip nesuprantami jo teismai ir nesusekami jo keliai * Nes kas pažino Viešpaties mint ? arba kas buvo jo patar jas ? » (plg. *Is jjo* 40,1-3).

¹⁴ *Pradžios* knyga 1,28.

¹⁵ 2 *Petro* 1,4.

pastangas ir duos joms vaisingumo ¹⁶. Belieka tad tik pasidr sinti himno žodžiais : *Quantum potes, tantum aude* — kiek tik paj gi, tiek išdr sk ¹⁷, arba kantiškuojn : *sapere aude* — išdr sk pasinaudoti savo proto ir valios galia k rybai, išaik iš nesubrendimo ir neryžtin-gumo met .

Ir gal niekas tiek vaizdžiai neišreiškia Akademijos uždavini ir jos nari nusiteikimo, kaip Adomo Mickevi iaus 1819-1822 met laikotarpyje filaretams parašytoji *Giesm Jaunystei* :

Siek ten, kur vyzdis nepasiekia,
Laužk tai, ko protas nepaj gia.
Jaunysta, tavo gale — tai or vytis,
Kaip griaustinys tavo petis ¹⁸.

Per Akademijos nari suvažiavim Chicagoje 1961 metais buvo pamin ta 40 met nuo Akademijos k rimo, o šiais metais sueina jau 10 met nuo jos veiklos atnaujinimo tremtyje. Šita sukaktis ir šito garbingo suvažiavimo šventadieniška nuotaika yra labai graži proga, pagal Akademijos paskirt , jos pob d ir gilias aspiracijas pakviesti visus lietuvius sijungti j , ar tai grynai moksliniam darbui, ar bent bendravimui ir išlikimui gytame kul- t riniame laipsnyje, jeigu d l nelemt tremties aplinkybi , vienam ar kitam neb t laim s dirbti tiesiogin mokslo darb ; kitus gi, prijau ian ius šiai mokslo id jai, — šios Akademijos narius r - m jus, jos id jos skleid jus ir populiariuojus.

Lietuvi Katalik Mokslo Akademi ja yra aukš iau pilkos kas- dienyb s stovinti, vien mokslo, tiesos, g rio ir grožio realizavimo tesiekianti institucija.

Visus tad maloniai kvie iu darn , k rybing tiesos ieško- jim , teisingumo realizavim , g rio ir grožio ideal siekim bei kit didži j tautos ir žmonijos pašaukimo uždavini vykdyt . Dar kart to paties didžiojo poeto žodžiais betariant :

Petis pet ! Ei, bendrais
Apjuoskim žem grandiniais !

¹⁶ « Kaip lietus ir sniegas nusileidžia iš dangaus ir ten daugiau nebegr žta, bet girdo žem , vilgo j ir daro j derling , duoda s klos s jan iam ir duonos valgan iam ; taip bus mano žodis, kurs išeina iš mano burnos ; jis negr š mane tuš ias, bet padarys, ko tik aš nor jau, ir bus s kmingas tuose daly- kuose, kuriems aš j siun iau» (Isaijo 55,10-11).

¹⁷ Dievo K no švent s Miši himnas *Lauda Sion Salvatorem*.

¹⁸ *Iš Adomo Mickevi iaus Rašt* , Vilnius 1919, 7 psl. ; M. Gustai io ver- timas.

Mintis vienan sušaukim židinin,
Ir židinin vienan dvasias !... ¹⁹

Su savo sveikinimais ir link jimais miela man perduoti taip pat sveikinimus ir prof. dr. Juozo Ereto, vieno iš Akademijos k r j , ir Akademijos vicepirmininko, prof. dr. Zenono Ivinskio.

Šventoji Dvasia, Tiesos, Meil s ir K rybos Dvasia, tevadovauja šitam suvažiavimui, telemia nutarimus ir šimterioopus tesuteikia darbams ir pastangoms vaisius. Gausi Dievo palaima telydi visus Akademijos darbus ir užsimojimus !

Kun. A. Liuima, S. J.

New Yorkas, 1964 metais, rugs. jo 5 dien

¹⁹ Ten pat.